

BIULETYN INFORMACYJNY nr 01/2016
Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie
Styczeń 2016 r.

I. GOSPODARKA IRLANDII

1. Pozycja Irlandii w rankingu magazynu Forbes na najlepsze miejsce na prowadzenie biznesu

Według najnowszego raportu opracowanego przez amerykański magazyn finansowy Forbes Irlandia, tak jak w poprzednim roku, uplasowała się na czwartej pozycji pod względem dogodności prowadzenia biznesu na świecie. Dwa lata temu zielonej wyspie udało się być nawet na pierwszym miejscu. Ranking objął 146 krajów i wzięto w nim pod uwagę następujące kryteria: ochrona praw własności, innowacyjność, system podatkowy, rozwój technologiczny, poziom korupcji, wolność (osobista, handlowa i monetarna), poziom biurokracji, ochrona inwestorów oraz wyniki krajowych giełd papierów wartościowych. Każdy z tych elementów został poddany ocenie w poszczególnych krajach, a danych do badań dostarczyły takie organizacje jak: Freedom House, Heritage Foundation, Property Rights Alliance, Transparency International, Bank Światowy i Światowe Forum Ekonomiczne. Pierwsze miejsce przypadło Danii, a na kolejnych pozycjach znalazły się Nowa Zelandia i Norwegia.

W ramach poszczególnych kategorii Irlandia nadal zajmuje pierwszą pozycję w zakresie „wolności osobiste”. Wysoko oceniana jest również pod względem „obciążeń podatkowych” (6 miejsce), „swobody handlu” (9), „wolności monetarnych” (9), „rozwoju technologicznego” (11) i „wyników rynku” (11). Nieco gorzej przedstawia się sytuacja w kryteriach „korupcja” (17), „ochrona inwestora” (18), „innowacyjność” (21), „poziom biurokracji” (24).

W komentarzu autorzy rankingu zwracają uwagę, że rząd premiera Enda Kenny wdrożył drastyczny program oszczędnościowy. Podkreślany jest także fakt, iż z końcem 2013 roku Irlandii udało się opuścić program wsparcia tzw. Trojki. Przyczyniło się do tego rygorystyczne przestrzeganie celów redukcyjnych deficytu. Dziennikarze magazynu Forbes zwracają także uwagę na kluczowy czynnik wzrostu gospodarki irlandzkiej jakim okazał się eksport.

Polska w rankingu Forbes w tym roku zajęła 36. pozycję, awansując w stosunku do ubiegłego roku o 4 miejsca. Wśród naszych najbliższych sąsiadów wyprzedzają nas: Litwa (17), Estonia (19) i Łotwa (27).

Więcej informacji na temat rankingu można znaleźć na stronie internetowej:

<http://www.forbes.com/best-countries-for-business/>

2. Sektor usług hotelarskich i gastronomicznych w Irlandii

Turystyka jest jednym z ważnych filarów irlandzkiej gospodarki. W sektorze tym dominują rodzime firmy niezwiązane z kapitałem zagranicznym. Na skutek światowego kryzysu gospodarczego widoczny był spadek napływu turystów zagranicznych do Irlandii. O ile w 2008 r. kraj ten odwiedziło ponad 7,8 mln osób, tak już kolejnych latach liczba przyjeżdżających zmniejszyła się do około 6 mln. Od 2013 r. następowała powolna poprawa i wszystko wskazuje na to, że wyniki za 2015 r. będą zbliżone do sytuacji sprzed kryzysu. W 2014 r. Irlandię odwiedziło 7,1 mln osób. Wśród przyjeżdżających dominują mieszkańcy Wielkiej Brytanii, Europy kontynentalnej i Ameryki Północnej.

W 2014 r. w sektorze turystyki odnotowano obroty rzędu 6,6 mld EUR, a wpływy do budżetu z tytułu podatków wyniosły 1,6 mld EUR. Irlandzki sektor turystyczny daje zatrudnienie dla około 200 tys. osób, z czego w hotelarstwie, pensjonatach, restauracjach, barach i cateringu pracuje około 140 tys. osób.

Dużym problemem irlandzkiego sektora hotelarskiego jest jego zadłużenie, które w 2009 r. wynosiło około 6,7 mld EUR. W rezultacie dostęp do finansowania nowych przedsięwzięć, a nawet do krótkoterminowych pożyczek na bieżące funkcjonowanie, jest bardzo ograniczony, gdyż banki są skłonne udzielać kredytów firmom w tym obszarze. Jeszcze w 2011 r. ponad 60 hoteli w Irlandii miało wprowadzony zarząd komisaryczny lub znajdowało się pod kontrolą banków. Połowa członków Irlandzkiej Federacji Hotelarstwa, która liczy łącznie 1000 hoteli i domów gościnnych, miała problemy z dostępem do środków na bieżącą działalność. W 2016 r. oczekuje się, że zadłużenie sektora zmniejszy się do 3,9 mld EUR.

Pełne opracowanie nt. sektora *hospitality* w Irlandii dostępne jest [na stronie internetowej placówki](#).

3. System podatkowy w Irlandii w 2016 r.

Podatek od dochodów osobistych (*Personal Income Tax - PIT*) - w Irlandii obowiązują dwie stawki podatku PIT 20% i 40%. W zależności od sytuacji rodzinnej podatnika obowiązują następujące progi podatkowe:

- osoba samotna nieutrzymująca innych osób płaci 20% podatku od dochodu do 33.800 EUR, a od nadwyżki 40%;
- osoba samotnie wychowująca dzieci płaci 20% podatku od dochodu do 37.800 EUR, a od nadwyżki 40%;
- małżeństwo, w którym 1 osoba uzyskuje dochód: płaci 20% podatku od dochodu do 42.800 EUR, a od nadwyżki 40%;
- małżeństwo, w którym oboje uzyskują dochód: płaci 20% podatku od dochodu do 67.600 EUR, a od nadwyżki 40%.

Tak wyliczony podatek dochodowy korygowany jest o kwotę wolną (np. dla osoby samotnej wynosi ona 1.650 EUR) oraz rozbudowany system odliczeń z tytułu np. spłaty kredytu hipotecznego, kosztów wynajmu mieszkania, wieku, kosztów edukacji czy też posiadania niepełnosprawnych dzieci.

Osoby długotrwale bezrobotne (min. 12 miesięcy) rozpoczynające działalność gospodarczą mogą zostać zwolnione z podatku dochodowego na okres do dwóch lat (kwota nieprzekraczająca 40.000 EUR rocznie).

Podatek od dochodów spółek (*Corporate Income Tax – CIT*) – stawka podstawowa wynosi 12,5%. Podwyższona do 25,0% stawka CIT dotyczy dochodów osiągniętych z operacji finansowych np. od zysków z inwestycji. Nowo powstałe spółki mogą być zwolnione z obowiązku płacenia podatku dochodowego przez okres 3 lat, o ile ich zobowiązania podatkowe nie przekroczą rocznie kwoty 40 tys. EUR. Zwolnienia nie dotyczą firm usługowych i zajmujących się eksploatacją surowców. Od 2016 r. wprowadzono także obniżoną stawkę podatku do 6,25% (*Knowledge Development Box*) od zysków firm z działalności badawczo-rozwojowej realizowanej w Irlandii (od wytwarzanych wartości intelektualnych).

Podatek od wartości dodanej VAT (*Value Added Tax*). Podstawowa stawka podatku VAT w Irlandii wynosi 23,0%. W przypadku niektórych towarów (np. określone rodzaje żywności) i usług (np. usługi remontowe) stosuje się stawkę obniżoną do wysokości 13,5%. Na wybrane usługi związane z turystyką, usługi cateringowe, hotelowe, seanse kinowe, przedstawienia teatralne, muzyczne, galerie, a także usługi sportowe, fryzjerskie, powiązane z turystyką usługi drukarskie i gazety obowiązuje stawka 9,0%. W rolnictwie stosuje się 5,2% stawkę VAT, a w obrocie zwierzętami hodowlanymi wynosi ona 4,8%.

Na niektóre towary (np. określone rodzaje żywności, książki, farmaceutyki, sprzęt rehabilitacyjny, obuwie oraz ubrania dziecięce) stosuje się stawkę zerową. Stawka zerowa obowiązuje również przy eksporcie w ramach Unii Europejskiej, gdy nabywcą jest podatnik VAT (osoby fizyczne i firmy niezarejestrowane dla podatku VAT są z tego przywileju wykluczone).

Podatek akcyzowy (*Excise Duty*) - objęte są nim m.in. wyroby alkoholowe, tytoniowe, paliwa oraz oleje.

Podatek od darowizn i spadków (*Capital Acquisitions Tax*) - stawka podstawowa to 33%. Kwota wolna od podatku zależy od stopnia pokrewieństwa. W grupie A (syn/ córka) górna granica to 280 tys. EUR, w grupie B (rodzice, brat, siostra, siostrzeniec, siostrzenica, wnuki) – 30.150 EUR, w grupie C (pozostali) – 15.075 EUR.

Podatek od zysków kapitałowych (*Capital Gains Tax*) - podatek dochodowy od zysków z inwestycji - stawka podstawowa wynosi 33%. Od 1.01.2016 r. wprowadzono obniżoną stawkę w wysokości 20% dla zysków do 1 mln EUR.

Podatek od wypłaconych dywidend (*Dividend Withholding Tax*) – podatek płacony przez spółki z siedzibą w Irlandii przy wypłacaniu dywidendy. Stawka podstawowa to 20% - w pewnych przypadkach możliwe jest uzyskanie zwolnienia z obowiązku jego płacenia.

Podatek od dochodów z depozytów bankowych (*Deposit Interest Retention Tax; D.I.R.T.*) – stawka wynosi 41%.

Podatek przy kontraktach niektórych branż (*Relevant Contract Tax; RCT*) – podatek potrącany przez zleceniodawcę i przekazywany do urzędu skarbowego z wynagrodzenia podwykonawcy przy wypłatach wynikających z realizowanych kontraktów w branży budowlanej, leśnictwie oraz przetwórstwie mięsa. Podatek ten traktowany może być jako zaliczka na podatek dochodowy lub inny podatek należny fiskusowi (za zgodą tegoż). Stawki to 0%, 20% oraz 35%. Dla nowych podmiotów w branży budowlanej najczęściej domyślnie stosowana jest stawka 20%, o której zmianę na 0% można wnosić po kilku miesiącach działalności. Podatek stosowany jest zarówno wobec podmiotów zarejestrowanych w Irlandii jak i zagranicznych.

Oplata skarbowa (*Stamp Duty*) – objęte są nią niektóre czynności prawne (np. transakcje kupna-sprzedaży w obrocie nieruchomościami) oraz określone usługi finansowe (korzystanie z kart bankowych, obrót czekowy, zbywanie udziałów w spółkach). Zależnie od dokumentu opłata występuje w postaci ad valorem lub stałej stawki. W obrocie niektórymi dokumentami używany jest system pobierania opłat skarbowych poprzez wydanie certyfikatu (znacznka skarbowego; *eStamping system*).

Podatek z tytułu rejestracji pojazdów (*Vehicle Registration Tax*) – podatek dotyczy wszystkich nowo rejestrowanych pojazdów w Irlandii. Podatek dotyczy również używanych pojazdów importowanych. Niezależnie od tego, co roku właściciele pojazdów opłacają podatek drogowy (*Motor Tax*). Dla pojazdów zarejestrowanych przed lipcem 2008 r. wysokość podatku drogowego zależy od pojemności silnika. W przypadku pojazdów zarejestrowanych po 1 lipca 2008 r., jego wysokość jest uzależniona od emisji dwutlenku węgla.

Oplaty celne (*Customs Duty*) – dotyczą importu z krajów nienależących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Obowiązuje jednolita dla wszystkich krajów Unii Europejskiej taryfa celna.

Wpłaty z tytułu ubezpieczenia społecznego (*Universal Social Charge - USC*). Jest to obowiązkowe ubezpieczenie płacone przez pracowników łączące w sobie 2 elementy: ubezpieczenia zdrowotnego oraz ubezpieczenia socjalnego. Podatek ten zastąpił stosowane przedtem *Income Levy* oraz *Health Levy*. Obowiązek odprowadzania składek z tego tytułu dotyczy również osób samozatrudniających się, czyli prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą (*sole trader*). *USC* nalicza się progresywnie. W 2016 r. stawki *USC* wynoszą:

- 1% przy dochodach pomiędzy 0 i 12.012,00 EUR;
- 3% przy dochodach pomiędzy 12.012,00 EUR i 18.668,00 EUR. Stawka ta odnosi się też do dochodów poniżej 60.000,00 EUR w przypadku osób powyżej 70. roku życia oraz posiadaczy karty medycznej (*Medical Card*);
- 5,5% przy dochodach pomiędzy 18.668,01 EUR i 70.044,00 EUR.
- 8,0% przy dochodach przekraczających 70.044,00 EUR.
- 11% dla osób samozatrudnionych przy dochodach powyżej 100.000 EUR (niezależnie od wieku).

Dla przykładu: osoba zarabiająca rocznie 25 tys. EUR w 2016 r. zapłaci składkę *USC* w wysokości 1% od pierwszych 12.012 EUR, 3% od kwoty powyżej 12.012 do 18.668 EUR i 5,5% od pozostałej części dochodu.

USC nie obejmuje:

- osób, których dochód roczny nie przekracza 13.000,00 EUR;
- osób, które pobierają zasiłki;
- dochodów objętych wyłącznie podatkiem od dochodów z depozytów bankowych (*D.I.R.T.*).

Niezależnie od tego pracodawcy zobowiązani są do opłacania **składek na ubezpieczenie społeczne (*PRSI – Pay Related Social Insurance*)** w wysokości 8,50% oraz 10,75% od wynagrodzeń swoich pracowników. Niższa składka dotyczy pracowników zarabiających do 376 EUR tygodniowo. Pracownicy płacą składki społeczne *PRSI* w wysokości 4% od dochodów powyżej 352 EUR tygodniowo.

Osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą także zobowiązane są do opłacenia *PRSI* w wysokości 4% (minimum 500 EUR rocznie). Składki *PRSI* płatne są też od dochodów z najmu, przychodów z lokat, dywidend i odsetek od depozytów, gdy dochody te przekraczają 3.174 EUR rocznie lub gdy są to dochody osób samozatrudnionych.

Podatek od nieruchomości. Pobierany przez *Revenue Commissioners* na podstawie samodzielnie szacowanej wartości rynkowej nieruchomości mieszkalnych, w tym przeznaczonych pod wynajem. Stawka 0,18% wartości rynkowej obowiązuje do pierwszego 1.000.000 EUR. Od wartości powyżej 1.000.000 EUR stosuje się stawkę 0,25%. Przy wartości poniżej 100.000 EUR opodatkowane jest tylko 50.000 EUR. Trzyletnie zwolnienie ma zastosowanie do:

- Wszystkich nowych lub nieużytkowanych domów, zakupionych przed końcem 2016 r.;
- Domów nabytych w 2013 r. przez kupujących nieruchomość po raz pierwszy;
- Mieszkań i domów w niedokończonych osiedlach.

Szczegółowe informacje nt. obowiązujących w Irlandii podatków znajdują się na stronie internetowej miejscowego Urzędu Skarbowego (*Revenue Commissioners*): www.revenue.ie.

4. Deficyt budżetowy i dług publiczny Irlandii po 3. kw. 2015 r.

Według wstępnych danych Centralnego Urzędu Statystycznego Irlandii (Central Statistics Office - CSO) deficyt budżetowy w III kwartale 2015 r. wyniósł 1.217 mln EUR stanowiąc tym samym 2,2% Produktu Krajowego Brutto Irlandii. W 2014 roku w analogicznym okresie deficyt osiągnął 2.094 mln EUR i odpowiednio 4,3% PKB.

Dochody skarbu państwa w III kwartale 2015 r. wyniosły 16,3 mld EUR i były wyższe o 755 mln EUR (+4,8%) w stosunku do analogicznego okresu 2014 roku. Wzrost odnotowano między innymi dzięki większym wpływom z tytułu podatków i składek na cele socjalne oraz ze sprzedaży towarów i usług. Z kolei wydatki państwa zmniejszyły się o 122 mln EUR (-0,7%) w porównaniu z III kwartałem 2014 r.

Łącznie po trzech kwartałach 2015 r. deficyt budżetowy w Irlandii wyniósł 3.942 mln EUR stanowiąc 2,5% PKB. W 2014 roku w analogicznym okresie deficyt osiągnął 6.054 mln EUR i odpowiednio 4,3% PKB.

Według tego samego źródła irlandzki dług publiczny brutto po III kwartale 2015 r. wyniósł 204,2 mld EUR stanowiąc tym samym 99,4% PKB tego kraju. W 2014 roku w analogicznym okresie dług brutto stanowił 208,2 mld EUR i odpowiednio 112,6% PKB.

Z kolei irlandzki dług publiczny netto po III kwartale 2015 r. wyniósł 165,9 mld EUR stanowiąc tym samym 80,8% PKB tego kraju. W 2014 roku w analogicznym okresie dług netto stanowił 164,2 mld EUR i odpowiednio 88,8% PKB.

5. Gwałtowny wzrost sprzedaży nowych samochodów w Irlandii w 2015 r.

W 2015 roku zarejestrowano w Irlandii 153.850 nowych pojazdów silnikowych. Wśród nich 121.110 stanowiły auta osobowe (wykorzystywane do celów prywatnych), a 22.939 auta dostawcze. W porównaniu z poprzedzającym rokiem oznacza to wzrost o 31,1% jeśli chodzi o samochody osobowe i o 41,1% jeśli chodzi o samochody dostawcze. Tak potężny wzrost nastąpił na skutek poprawy gospodarki irlandzkiej, a co za tym idzie nastrojów wśród konsumentów i przedsiębiorców.

Struktura rynku motoryzacyjnego w Irlandii (sprzedaż nowych aut) według wielkości udziałów poszczególnych marek samochodów w 2015 roku przedstawiała się następująco: Volkswagen (12,4%), Toyota (10,2%), Ford (9,8%), Nissan (9%) i Hyundai (8,9%). Wśród aut osobowych

najchętniej kupowano samochody z silnikiem diesla (71,1%). W 2015 r. samochody benzynowe stanowiły 27,2% wszystkich sprzedanych aut, z silnikiem hybrydowym 1% (1.354 auta), a z napędem elektrycznym 0,39% (476 aut).

6. Irlandzki eksport towarów spożywczych w 2015 r. osiągnął 10,8 mld EUR

Według wstępnych danych agencji *Bord Bia* irlandzki eksport żywności i napojów w 2015 r. osiągnął wartość 10,8 mld EUR. W porównaniu z poprzedzającym rokiem oznacza to wzrost o 3%, a w stosunku do 2009 r. aż o 51% (3,7 mld EUR). Najważniejszymi kategoriami w eksporcie byłyby produkty mleczarskie (3,2 mld EUR), mięso wołowe (2,4 mld EUR), żywność przetworzona (1,8 mld EUR) oraz napoje (1,3 mld EUR).

W ubiegłym roku najszybciej rósł eksport napojów (o 10%), mięsa wołowego (o 6%) i owoców morza (o 4%).

Irlandzki eksport produktów spożywczych w latach 2014-2015

Kategoria produktu	2014 mln EUR	2015 mln EUR (dane wstępne)	2015/2014 % +/-
Produkty mleczarskie	3.105	3.240	+4
Wołowina	2.280	2.410	+6
Żywność przetworzona	1.810	1.800	-1
Napoje	1.150	1.260	+10
Wieprzowina	580	570	-2
Owoce morza	540	560	+4
Drób	310	320	+3
Owoce i warzywa, zboża	230	240	+4
Mięso z owiec	220	230	+5
Zwierzęta żywe	245	195	-20
ŁĄCZNIE ŻYWNOSĆ I NAPOJE	10.470	10.825	+3

Źródło: *Bord Bia*

Głównym rynkiem zbytu irlandzkich towarów spożywczych pozostaje nadal Zjednoczone Królestwo. Trafia tam 41% eksportu w tej kategorii stanowiąc wartość około 4,4 mld EUR. Eksport do pozostałych krajów europejskich w ubiegłym roku wyniósł 3,4 mld EUR (31%), a na pozostałe rynki międzynarodowe trafiła żywność warta 3 mld EUR (28%). W Europie poza Wielką Brytanią ważnymi odbiorcami irlandzkich towarów rolno-spożywczych są Niderlandy, Niemcy, Hiszpania oraz Polska.

Wzrosty w kluczowych obszarach produkcji rolno-spożywczej, korzystny kurs wymiany euro w stosunku do innych walut, lepsze wyniki w sprzedaży mięsa wołowego, owoców morza i napojów pozwoliły na zrównoważenie znaczącego spadku cen wyrobów mleczarskich.

Pod względem kierunków sprzedaży największą dynamikę odnotowano w relacjach z USA – wzrost o 19%. W ubiegłym roku duży wzrost irlandzkiego eksportu nastąpił także do Chin (+16%) i na Bliski Wschód (+12%), co pozwoliło na zbilansowanie 70% spadku sprzedaży do Rosji oraz niższych wyników w handlu z krajami Afryki.

W ujęciu ilościowym wzrosty eksportu widoczne były w szeregu kategorii towarowych, w tym m.in. mleka (o 11%) czy mięsa wieprzowego (8%), co przyczyniło się do wzrostu sprzedaży na łączną wartość 450 mln EUR.

W 2015 r. nastąpiło osłabienie kursu euro w stosunku do dolara amerykańskiego (o 16%) i funta brytyjskiego (o 10%). Poprawiona w ten sposób konkurencyjność oferty irlandzkiej przełożyła się na wyższy eksport o około 950 mln EUR.

Więcej informacji na temat irlandzkiego eksportu towarów spożywczych wraz z omówieniem sytuacji w poszczególnych kategoriach towarowych można znaleźć pod linkiem: [Raport za 2015 r. i prognoza na 2016 r.](#)

7. Wysoka pozycja Dublina w raporcie trendów w sektorze w nieruchomości

Według najnowszego raportu trendów w sektorze nieruchomości w Europie (ang. *The Emerging Trends in Real Estate Europe 2016*) Dublin uzyskał trzecią lokatę pod względem perspektyw dla inwestycji w tym obszarze. Publikacja ta wydawana jest wspólnie przez *Urban Land Instytut* oraz *PwC*.

Najlepszym miejscem na inwestycje w nieruchomości w Europie okrzyknięty został Berlin, a po nim Hamburg i Dublin. Na 28 stolic Warszawa uplasowana została na 17 miejscu, co oznacza spadek o 3 pozycje w stosunku do ubiegłorocznego wydania. Tak jak w ubiegłym roku europejską stawkę zamyka Moskwa.

Utrzymująca się wysoka lokata Dublina wynika z szeregu korzystnych uwarunkowań z punktu widzenia inwestorów. Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby ludności miasto to od kilku lat boryka się problemem niedoborów na rynku nieruchomości przy nasilającym się popycie. Po załamaniu się gospodarki irlandzkiej w 2008 r., nowe budownictwo mieszkaniowe uległo drastycznemu zmniejszeniu. Z kolei zainteresowanie domami lub apartamentami utrzymuje się corocznie na poziomie około 20 – 25 tys. Odbija się to na dostępności i cenie mieszkań, w tym także na wynajem. Korzystnie wyglądają również perspektywy rozwoju budownictwa biurowego. Od wielu lat w Dublinie występowały niedobory w tym zakresie, a w szczególności, jeśli chodzi o obiekty z nowoczesną infrastrukturą.

Czynnikiem zachęcającym do nowych inwestycji w sektorze nieruchomości w Dublinie jest także znacząca poprawa gospodarki irlandzkiej. Malejące bezrobocie i najwyższy w całej UE poziom wzrostu PKB świadczą o silnych podstawach dla powodzenia inwestycji w tym obszarze.

Spodziewane wkrótce przyśpieszenie na irlandzkim rynku budownictwa mieszkaniowego z pewnością sprzyjać będzie wzrostowi polskiego eksportu materiałów budowlanych i wykończeniowych, stolarki otworowej (drzwi i okna), a także mebli i artykułów dekoracyjnych. W nieodległym horyzoncie czasowym wśród miejscowych firm budowlanych spodziewać się można większego udziału pracowników z Polski. Według szacunków organizacji branżowych, aby możliwe było oddawanie rocznie do użytku 20 tys. mieszkań/domów w sektorze tym będzie musiało zostać zatrudnionych dodatkowo około 70 tys. osób. Duże szanse rozwoju będą miały także przedsiębiorstwa budowlane zakładane przez polskich obywateli.

Pierwsza dziesiątka najlepszych miejsc w Europie na inwestycje w nieruchomości według rankingu [The Emerging Trends in Real Estate Europe 2016](#): Berlin, Hamburg, Dublin, Madryt, Kopenhaga, Birmingham, Lizbona, Mediolan, Amsterdam i Monachium.

8. Produkcja przemysłowa w Irlandii w listopadzie 2015 r.

Według wstępnych danych irlandzkiego urzędu statystycznego (*ang. Central Statistics Office - CSO*) produkcja przemysłowa firm irlandzkich w listopadzie 2015 r. w wyrażeniu ilościowym w stosunku do poprzedzającego miesiąca zmniejszyła się o 0,6%, a w porównaniu do listopada 2014 r. wzrosła o 11,3%.

W listopadzie 2015 r. nowoczesne sektory obejmujące gałęzie związane z zaawansowanymi technologiami i przemysłem chemicznym w porównaniu z październikiem 2015 r. odnotowały spadek produkcji w wysokości 1,5% (a w skali roku wzrost o 14%). W tzw. sektorach tradycyjnych produkcja zwiększyła się o 0,9% (w skali roku wystąpił wzrost o 7,9%).

W wyrażeniu wartościowym produkcja przemysłowa w listopadzie 2015 r. w stosunku do poprzedzającego miesiąca zmniejszyła się o 2,6%, a w porównaniu z listopadem 2014 r. wzrosła o 26,7%.

Nastroje wśród kadry kierowniczej w sektorze wytwórczym w Irlandii uległy niewielkiej poprawie. Indeks PMI w tym sektorze w grudniu osiągnął poziom 54,2 pkt. (wzrost o 0,9 pkt w stosunku do poprzedzającego miesiąca). Należy przy tym pamiętać, że przekroczenie pułapu 50 pkt. równoznaczne jest z dobrą koniunkturą. W Polsce indeks ten w grudniu 2015 r. utrzymał się na poziomie 52,1 pkt.

9. Inflacja w Irlandii w grudniu 2015 r.

Według danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego wskaźnik cen detalicznych (*Consumer Price Index – CPI*) w grudniu 2015 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca zmniejszył się o 0,1%, zaś w porównaniu z grudniem 2014 r. zwiększył się o 0,2%.

Największe zmiany cen w ujęciu rocznym odnotowano w takich pozycjach jak: szkolnictwo (+3,8%), towary i usługi różne (+2,6%), woda, energia elektryczna, gaz oraz pozostałe paliwa (+2,1%) oraz łączność (+1,7%). W tym samym okresie miały miejsce również spadki cen. Wystąpiły one w następujących kategoriach towarów i usług: transport (-4,3%), odzież i obuwiu (-4,1%), meble, sprzęt gospodarstwa domowego (-1,5%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (-1%).

W stosunku do listopada 2015 r. spadki cen wystąpiły w zakresie: napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (-1,6%) oraz transportu (-0,3%). Z kolei wzrosty cen odnotowano w kategoriach: towary i usługi różne (+0,5%) oraz meble, sprzęt gospodarstwa domowego (+0,4%).

Roczny wskaźnik inflacji w sektorze usług wyniósł w grudniu 2015 r. +2,6%, podczas gdy ceny towarów spadły o 3,1%.

W grudniu 2015 r. wskaźnik cen detalicznych mierzony szeroko stosowanym w Unii Europejskiej wskaźnikiem *HICP (Harmonised Index of Consumer Prices)*, który nie uwzględnia m.in. wpływu zmian kosztów kredytów hipotecznych, w porównaniu z listopadem 2015 r. zmniejszył się o 0,1%. W ujęciu rocznym ceny w grudniu 2015 r. zwiększyły się o 0,2%.

Według danych Eurostat w listopadzie 2015 r. najniższą inflację (wskaźnik HICP) w Unii Europejskiej (EU 28) zanotowano na Cyprze (-1,6%), w Grecji (-1,3%) i Bułgarii (-1,2%). Z kolei najwyższy wzrost cen detalicznych w tym okresie miał miejsce na Malcie (+1,1%), w

Austrii (+0,8%) i Szwecji (+0,7%). W Polsce inflacja w listopadzie 2015 r. wyniosła -0,7%. Średni wskaźnik HICP dla całej UE i dla strefy Euro wyniósł 0,0%.

10. Rynek pracy w Irlandii w grudniu 2015 r.

Według wstępnych danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego (CSO) w grudniu 2015 r. w Irlandii zarejestrowanych było 321.616 osób pobierających różnego rodzaju zasiłki dla bezrobotnych. Wśród nich było 267.168 obywateli Irlandii (ich liczba w stosunku do grudnia 2014 r. zmniejszyła się o 9,6%) oraz 54.448 obywateli innych krajów (ich liczba spadła w ciągu roku o 9,9%). Wśród osób pobierających zasiłki z innych krajów dominowali obywatele Unii Europejskiej (46.321 osób), a wśród nich obywatele nowych krajów członkowskich UE (30.887 osób) i Zjednoczonego Królestwa (12.068 osób).

W grudniu 2015 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba osób pobierających zasiłki zwiększyła się o 5.030 osób, a w ciągu roku liczba takich osób obniżyła się o 34.496.

Wśród pobierających zasiłki w Irlandii wysoki odsetek stanowią osoby pozostające w dłuższym okresie czasu bez pracy w pełnym wymiarze godzin (osoby pracujące nie więcej niż 3 dni w tygodniu mogą pobierać zasiłki). W grudniu 2015 r. osób bez pracy na pełen etat dłużej niż 12 miesięcy odnotowano 146.174. Osoby te stanowiły 45,4% ogółu pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba takich osób spadła o 18.622 tj. o 11,3%.

Procentowy udział osób bezrobotnych w grudniu 2015 r. wyniósł 8,8% i w stosunku do poprzedzającego miesiąca utrzymał się na tym samym poziomie.

11. Sprzedaż detaliczna w Irlandii w listopadzie 2015 r.

Według wstępnych danych Centralnego Urzędu Statystycznego Irlandii (*Central Statistics Office - CSO*) w listopadzie 2015 r. wskaźnik sprzedaży detalicznej w wyrażeniu ilościowym w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 2,2%, a w stosunku do listopada 2014 r. wzrósł o 9,3%. Po odjęciu wyników w handlu w sektorze motoryzacyjnym wskaźnik ten w porównaniu z październikiem 2015 r. zwiększył się o 2,8%, a w stosunku rocznym wzrósł o 8,9%.

Wśród pozycji, gdzie odnotowano największy wzrost sprzedaży detalicznej w ujęciu miesięcznym znalazły się: urządzenia elektryczne (+13,6%), sprzedaż w centrach handlowych (+7,4%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna (+4,7%). Z kolei największe spadki sprzedaży wystąpiły w zakresie: handlu motoryzacyjnego (-1,2%), odzieży i obuwia (-1,1%) oraz gastronomii (-0,1%).

W wyrażeniu wartościowym wskaźnik sprzedaży detalicznej w listopadzie 2015 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 1,6%, a w ujęciu rocznym wzrósł o 5,6%. Wyluczając wyniki w handlu w sektorze motoryzacyjnym wskaźnik w stosunku do poprzedniego miesiąca zwiększył się o 2%, a w stosunku rocznym wzrósł o 4,9%.

12. Handel zagraniczny Irlandii po 11. miesiącach 2015 r.

Według danych irlandzkiego Centralnego Urzędu Statystycznego (*Central Statistics Office*) wartość irlandzkiego eksportu po jedenastu miesiącach 2015 r. wyniosła 102.265 mln EUR i była o 21,2% wyższa od wartości eksportu zrealizowanego w analogicznym okresie w 2014 roku. Irlandzki import wzrósł w tym samym czasie o 9,5% do poziomu 60.565 mln EUR. Na koniec listopada 2015 r. nadwyżka obrotów irlandzkiego handlu zagranicznego wyniosła 41.700 mln EUR, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 43,3%.

W okresie styczeń-listopad 2015 r. największy udział w eksporcie miały środki chemiczne i towary pochodne (58,1%), a w ramach tej sekcji dominowały produkty medyczne i farmaceutyczne oraz chemia organiczna. Ważnymi kategoriami w strukturze eksportu pozostają również maszyny i urządzenia transportowe (13,8%), artykuły różne (12,7%) oraz żywność i zwierzęta żywe (8,7%).

Po jedenastu miesiącach 2015 r. głównymi rynkami zbytu dla towarów irlandzkich były Stany Zjednoczone (23,6%) oraz kraje Unii Europejskiej (53,7%) z dominującym udziałem Zjednoczonego Królestwa (Wielka Brytania łącznie z Irlandią Północną) oraz Belgii. Na dalszych miejscach klasyfikowały się: Niemcy, Szwajcaria, Francja, Niderlandy, Hiszpania, Japonia i Włochy. W irlandzkim eksporcie Polska zajmowała 13. pozycję i jej udział w całości irlandzkiego eksportu wynosił 1,07%.

W okresie styczeń-listopad 2015 r. w irlandzkim imporcie największy udział odnotowano w zakresie maszyn i urządzeń transportowych (36,8%), środków chemicznych i towarów pochodnych (20,8%), artykułów różnych (12,3%) oraz żywność i zwierzęta żywe (9,8%).

Głównymi dostawcami towarów na rynek irlandzki w tym okresie były: Zjednoczone Królestwo (26,6%), USA (14,7%), Francja, Niemcy, Chiny, Niderlandy, Japonia, Belgia, Norwegia i Szwajcaria. Polska była 15. partnerem handlowym Irlandii w imporcie, a jej udział w całości irlandzkiego importu wyniósł 0,79%.

W ramach regionu Europy Środkowo-Wschodniej Polska była największym rynkiem zbytu dla towarów irlandzkich, jak i dostawcą towarów na rynek irlandzki.

II. POLSKO – IRLANDZKA WSPÓLPRACA GOSPODARCZA

1. Polsko-irlandzka współpraca handlowa w okresie styczeń - listopad 2015 r.

Według szacunków Ministerstwa Rozwoju polsko-irlandzkie obroty handlowe po 11 miesiącach 2015 r., w porównaniu do tego samego okresu roku 2014 zwiększyły się o 333,7 mln EUR tj. o 21,6% do poziomu 1.878 mln EUR. Polski eksport do Irlandii zwiększył się o 16,2% do poziomu 560,5 mln EUR, zaś nasz import z Irlandii wzrósł o 24,1% i wyniósł 1.317 mln EUR. W konsekwencji wyższego przyrostu importu z Irlandii od eksportu do tego kraju pogorszeniu uległo saldo polskich obrotów handlowych z Irlandią. Deficyt zwiększył się z 579,3 mln EUR na koniec listopada 2014 r. do 756,8 mln EUR na koniec listopada 2015 r.

Po 11 miesiącach 2015 r. (w stosunku do wyników za 11 m-cy 2014 r.) polski eksport do Irlandii zwiększył się o 78,1 mln EUR. W największym stopniu wzrósł eksport wyrobów przemysłu elektromaszynowego (o 33,5 mln EUR), artykułów rolno-spożywczych (o 27,9 mln EUR), wyrobów różnych (gł. mebli) (o 8,9 mln EUR), wyrobów przemysłu drzewno-papierniczego (o 4,8 mln EUR), wyrobów metalurgicznych (o 4,6 mln EUR) oraz wyrobów przemysłu chemicznego (o 3,3 mln EUR). W mniejszym stopniu zwiększył się eksport wyrobów ceramicznych (o 1 mln EUR), skór (o 240 tys. EUR) i wyrobów przemysłu lekkiego (o 5 tys. EUR). Spadek eksportu dotknął natomiast jedynie grupę produktów mineralnych (o 6,2 mln EUR).

W tym samym okresie zmieniła się również struktura naszego eksportu do Irlandii. W największym stopniu zmniejszył się udział produktów mineralnych (z 5,9% do 4%). Największą pozycję w polskim eksporcie do Irlandii stanowią wyroby przemysłu elektromaszynowego (34,5%) oraz artykuły rolno-spożywcze (32%).

Wśród ważniejszych grup towarowych w polskim eksporcie do Irlandii wysoką dynamiką charakteryzowała się m.in. sprzedaż komputerów, mięsa drobiowego, samochodów osobowych, mięsa wołowego, papierosów, przetworów mięsnych, mebli, mięsa wieprzowego, leków, wyrobów stolarskich dla budownictwa, wyrobów piekarniczych i cukierniczych, opon. Spadek sprzedaży odnotowano natomiast m.in. w eksporcie węgla, przetworów spożywczych, samochodów ciężarowych, makuchów, wyrobów petrochemicznych, piwa, pralek, pojemników i kontenerów.

W okresie styczeń – listopad 2015 r. głównymi pozycjami w polskim eksporcie do Irlandii były następujące grupy towarowe:

Lp.	Kod CN	Działy CN	Wartość w tys. EUR	Dynamika [%] eksportu 2015/2014	Udział [%] w całości polskiego eksportu do Irlandii
1	8471	maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych	67.659	131	12.1
2	0207	mięso i jadalne podroby z drobiu - świeże, schłodzone lub zamrożone	29.967	135	5.3
3	8703	samochody osobowe	20.618	130	3.7
4	2701	węgiel; brykiety, brykietki, paliwa stałe wytwarzane z węgla	15.866	75	2.8
5	2106	przetwory spożywcze, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	15.001	89	2.7
6	8704	samochody ciężarowe	14.531	88	2.6
7	0201	mięso wołowe świeże lub schłodzone	13.182	543	2.4
8	2402	cygara, cygaretki i papierosy	13.107	494	2.3
9	1602	przetwory i konserwy z mięsa, drobiu, dziczyzny (szynki i łopatki)	11.939	126	2.1
10	9401	meble do siedzenia i ewentualnie do spania oraz ich części	11.348	121	2
11	0203	mięso wieprzowe świeże, schłodzone lub zamrożone	11.131	166	2
12	3004	leki złożone przygotowane do sprzedaży detalicznej	10.116	140	1.8
13	4418	wyroby stolarskie, ciesielskie dla budownictwa	10.000	132	1.8
14	1601	kiełbasy, wyroby z mięsa, podrobów	9.343	100	1.7
15	2306	makuchy i inne pozostałości stałe z ekstrakcji pozostałych tłuszczów lub olejów roślinnych	9.339	62	1.7
		...			
		Eksport ogółem	560.539	116,2	100

Źródło: System Insigos MR

Struktura towarowa polskiego importu z Irlandii wykazuje większą w stosunku do naszego eksportu koncentrację. Ponad 83% importu przypada na dwie grupy towarowe: wyroby przemysłu chemicznego oraz wyroby przemysłu elektromaszynowego. W imporcie z Irlandii tradycyjnie już dominują wyroby wysoko przetworzone i wysoko zaawansowane technologicznie produkowane w dużej mierze przez zlokalizowane w Irlandii koncerny międzynarodowe.

Listę najważniejszych grup towarowych w polskim imporcie z Irlandii w okresie styczeń – listopad 2015 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Kod CN	Działy CN	Wartość w tys. EUR	Dynamika [%] importu 2015/2014	Udział [%] w całości polskiego importu z Irlandii
1	8523	taśmy i dyski magnetyczne do zapisu dźwięku i innych sygnałów	272.203	142	20.7
2	3004	leki złożone przygotowane do sprzedaży detalicznej	170.347	150	12.9
3	2937	hormony naturalne i syntetyczne ich pochodne; steroidy	94.762	127	7.2
4	0402	mleko i śmietana, zagęszczone lub dosłodzone	88.447	148	6.7
5	3302	mieszaniny substancji zapachowych stosowane jako surowce w przemyśle	72.627	112	5.5
6	8473	części, akcesoria maszyn biurowych, również elektronicznych	51.717	208	3.9
7	3824	spoiwa do form odlewniczych lub rdzeni; produkty chemiczne, pozostałe	48.290	99	3.7
8	3002	krew ludzka; krew zwierzęca, szczepionki, toksyny, itp.	36.086	127	2.7
9	2934	związki heterocykliczne, oprócz zawierających heteroatomy tlenu lub azotu	30.763	1392	2.3
10	9021	sprzęt i aparaty ortopedyczne, protezy, aparaty słuchowe	30.364	90	2.3
11	8471	maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych	25.552	134	1.9
12	9001	włókna optyczne, kable światłowodowe, soczewki	21.986	104	1.7
13	3306	preparaty do higieny zębów, jamy ustnej i kleje do protez	21.786	151	1.7
14	3304	preparaty do upiększania, makijażu i pielęgnacji skóry (z wyjątkiem leków)	21.598	129	1.6
15	4911	reklamy, katalogi handlowe, rysunki, fotografie	21.340	96	1.6
		...			
		Import ogółem	1.317.303	124,1	100

Źródło: System Insigos MR

W okresie styczeń - listopad 2015 r. udział Irlandii w obrotach polskiego handlu zagranicznego wyniósł 0,58% i był wyższy niż przed rokiem, kiedy to kształtował się na poziomie 0,50%. W polskim eksporcie udział Irlandii w ciągu roku wzrósł z 0,32% do 0,34%. W przypadku importu udział ten zwiększył się z 0,69% do 0,82%.

Po 11 miesiącach 2015 r. Irlandia była 36. najważniejszym partnerem handlowym Polski w eksporcie i 25. w imporcie.

Po 11. miesiącach 2015 r. dynamika polskiego eksportu do Irlandii (16,2%) była wyższa zarówno od dynamiki polskiego eksportu ogółem (7,4%), jak i eksportu do krajów Unii Europejskiej (10,1%).

III. PROMOCJA POLSKIEJ GOSPODARKI W IRLANDII

1. Lista imprez targowo-wystawiennicze w Irlandii, na których w 2016 r. zorganizowane zostaną polskie stoiska informacyjno-promocyjne

W 2016 r. Wydział Promocji i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie planuje zorganizowanie stoisk informacyjno-promocyjnych na 5. imprezach targowo-wystawienniczych w Irlandii. Listę tych imprez przedstawiamy poniżej.

L.P.	Nazwa imprezy	Zakres tematyczny
1.	Hospitality Expo Data: 3-4 lutego 2016 r. Miejsce: RDS, Dublin Organizator: SDL Exhibitions http://www.hospitalityexpo.ie/	Targi branży hotelarsko-gastronomiczno-cateringowej
2.	Energy Show Data: 6-7 kwietnia 2016 r. Miejsce: RDS, Hall 1, Dublin Organizator: Business Exhibitions Ltd www.seai.ie/energyshow	Wystawa poświęcona rozwiązaniom technicznym i organizacyjnym w sektorze energetycznym
3.	Grass & Muck 2016 Data: 12 maja 2016 r. Miejsce: Ballingarry, Roscrea, Co. Tipperary Organizator: Farm Tractor & Machinery Trade Association www.ftmta.ie/	Targi maszyn i urządzeń dla rolnictwa
4.	BMAP Expo Building Materials & Products Exhibition Data: listopad 2016 r. (dokładna data nie została jeszcze ogłoszona) Miejsce: City West Hotel, Dublin Organizator: MCD Media http://bmapexpo.ie/ www.idealhome.ie	Targi budowlane

5.	Food & Hospitality Ireland	Niestety organizator zrezygnował z organizacji targów spożywczych w bieżącym roku. WPHI w ich miejsce wkrótce wybierze inną imprezę.
----	---------------------------------------	---

Na stoiskach WPHI istnieje możliwość bezpłatnej ekspozycji materiałów marketingowych polskich przedsiębiorców zainteresowanych współpracą z rynkiem irlandzkim. Zainteresowane firmy prosimy o kontakt z placówką (mail: dublin@trade.gov.pl; tel: +353 1 269 1370). Istnieje również możliwość osobistego udziału przedstawicieli polskich firm na stoiskach WPHI i prowadzenia rozmów handlowych.

2. Odwołanie wrześniowej wystawy spożywczej *Food & Hospitality Ireland*

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie informuje, iż impreza targowo-wystawiennicza dla sektora spożywczego pod nazwą *Food & Hospitality Ireland*, która miała być zorganizowana we wrześniu 2016 r. w Dublinie nie odbędzie się w tym roku.

Jako przyczynę odwołania imprezy podano niskie zainteresowanie wystawców oraz konkurencyjne wydarzenia o zbliżonej tematyce (*Hospitality Expo, Catex*), które odciągają uwagę przedsiębiorców.

Organizator wystawy *Food & Hospitality Ireland* - firma Fresh Montgomery ma nadzieję, że po roku przerwy możliwy będzie powrót w 2017 r.

3. Zaproszenie dla firm z sektora energii odnawialnej do udziału w wystawie *Energy Show* w Dublinie w dniach 6-7 kwietnia 2016 r.

W dniach 6-7 kwietnia 2016 r. odbędzie się w Dublinie na terenach wystawienniczych *Royal Dublin Society (RDS)* największa w Irlandii wystawa sektora energii odnawialnej *Energy Show*. Informacje nt. wystawy dostępne są na stronie internetowej: www.sei.ie/energyshow.

Podczas wystawy Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Dublinie zorganizuje stoisko informacyjno-promocyjne, na którym prezentowane będą możliwości współpracy biznesowej polskich firm z szerokokorozumianego sektora energii z rynkiem irlandzkim. Na stoisku WPHI bezpłatnie eksponowane będą materiały marketingowe polskich przedsiębiorców zainteresowanych eksportem do Irlandii. **W przypadku przyjazdu na wystawę przedstawicieli polskich firm będzie istniała możliwość bezpłatnego skorzystania ze stoiska WPHI do prezentacji swojej oferty eksportowej i prowadzenia rozmów biznesowych.**

W ubiegłorocznej wystawie *Energy Show* wystawie uczestniczyło ponad 170 firm i organizacji biznesowych z Republiki Irlandii, Irlandii Północnej, Austrii, Francji, Niemiec, USA oraz Wielkiej Brytanii. Ocenia się, iż w czasie dwudniowej imprezy odwiedziło ją ok. 4 tys. osób.

Udział WPHI w wystawie *Energy Show* w Dublinie w 2015 r. był okazją do zaprezentowania polskiej gospodarki oraz możliwości nawiązania kontaktów biznesowych w szeroko rozumianej branży energii odnawialnej. Irlandzcy przedsiębiorcy zainteresowani byli m.in. polskimi kolektorami słonecznymi, podzespołami do elektrowni wiatrowych, domowymi systemami grzewczymi, osprzętem elektrycznym, urządzeniami pomiarowymi oraz energooszczędną stolarką otworową. Ocenia się, iż w trakcie dwudniowej wystawy polskie stoisko odwiedziło ok. 300 osób.

Poniżej podajemy dane tele-adresowe WPHI w Dublinie, gdzie można przysyłać materiały promocyjne (w jęz. angielskim) bądź uzyskać dodatkowe informacje nt. wystawy *Energy Show*:

Embassy of the Republic of Poland
Trade and Investment Promotion Section
4 the Vicarage, St. John's Road
Dublin 4, Ireland
Tel: +353 1 269 1370
E-mail: dublin@trade.gov.pl

4. Polskie stoisko na wystawie turystycznej *Holiday World Show* w Dublinie

W dniach 22 - 24 stycznia 2016 r. na terenach wystawienniczych *Royal Dublin Society (RDS)* w Dublinie odbyły się międzynarodowe targi turystyczne *Holiday World Show*. Tradycyjnie już polskie stoisko na tej imprezie zorganizowane zostało przez londyński oddział Polskiej Organizacji Turystycznej (POT). Polska oferta turystyczna skierowana do irlandzkich odbiorców prezentowana była również przez Pomorską Regionalną Organizację Turystyczną z polem golfowym Sierra Golf, Warmińsko – Mazurską Organizację Turystyczną wraz z polem golfowym Sand Valley oraz hotel Arłamów.

W pierwszym dniu imprezy dla specjalnie zaproszonych gości polscy wystawcy zorganizowali prezentację swoich ofert.

Wystawa *Holiday World Show* należy do największych w tej kategorii w kraju – analogiczna impreza odbyła się także tydzień wcześniej w Belfaście w Irlandii Północnej. W tegorocznej edycji wzięło udział ok. 200 wystawców, a w ciągu trzech dni trwania imprezy odwiedziło ją ponad 40 tysięcy zwiedzających.